

Kuntalain 85 §:n mukaisen selityksen pyytäminen luottamushenkilöltä mahdollisten salassa pidettävien tietojen antamisesta medialle

Kunnanhallitus 04.05.2026 § 108

Kuntalain 85 §:n mukaan: "Luottamushenkilö hoitaa tointaan virkavastuulla ja häneen sovelletaan rikoslain (39/1999) virkarikoksia koskevia säännöksiä.

Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimessaan syyllistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta valtuustolle. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos."

Lapin Kansa on julkaissut 3.4.2026 lehtiartikkelin otsikolla "Ranuan kunta suunnitteli eläinpuiston myyntiä salassa yli vuoden". Kyseisessä kirjoituksessa kerrotaan, että Lapin Kansan tiedot ovat peräisin neljältä Ranualla kunnalliseen päätöksentekoon osallistuneelta henkilöltä. Artikkelissa mainitaan nimiltä luottamushenkilöt Ulla Ilvesluoto, Petri Manninen ja Mikko Sarajärvi. Lapin Kansan kirjoituksessa 3.4.2026 kunnan tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja Petri Manninen vahvistaa Stella Polaris-hankkeen olemassaolon. Jutussa kerrotaan, että näiden haastattelujen lisäksi jutun kirjoittajat ovat nähneet aiheeseen liittyviä asiakirjoja. Asiakirjoja on jutussa yksilöity ainakin Ulla Ilvesluodon ja Mikko Sarajärven lähettämät kirjelmät kunnanhallitukselle marraskuussa 2025 ja 22.1.2026 sekä 8.8.2024 laadittu kunnan omistajaohjauskanta.

Lisäksi Lapin Kansa kirjoitti edellä mainitusta asiasta 8.4.2026 ja 9.4.2026. Lapin Kansa julkaisi vielä 17.4.2026 artikkelin otsikolla "Valtuutettu teki rikosilmoituksen Ranuan salaisesta eläinpuiston myyntihankkeesta", jossa Petri Manninen esiintyy tiedonantajana.

Artikkeleissa on esitetty tietoja, jotka voivat koskea ei-julkista valmistelua ja tietoja, joita voidaan pitää salassa pidettävänä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin kohdan 17 perusteella.

Luottamushenkilöitä koskee julkisuuslain 23 §:n mukainen vaitiolovelvollisuus salassa pidettävistä tiedoista, jotka he ovat saaneet tehtävässään.

Tarkastuslautakunnalla on kuntalain 124.1 §:n mukaan oikeus saada tietoja salassa pidettävistä asioista, mikäli se katsoo ne tarpeelliseksi arviointitehtävän hoitamiseksi. Tarkastuslautakunnan jäsenet toimivat virkavastuulla, joten heillä on velvollisuus pitää salassa ne tiedot, jotka he säännöksen nojalla ovat saaneet.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. pyytää valtuutettu Ulla Ilvesluodolta kirjallisen selityksen menettelystään ja mahdollisesta osallisuudestaan salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen,
2. pyytää valtuutettu Petri Manniselta kirjallisen selityksen menettelystään ja mahdollisesta osallisuudestaan salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen,
3. pyytää valtuutettu Mikko Sarajärveltä kirjallisen selityksen menettelystään ja mahdollisesta osallisuudestaan salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen,
4. asettaa selitysten jättämisen määräajaksi 18.5.2026 klo 12.00. Selitykset toimitetaan määräaikaan mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo(a)ranua.fi sekä
5. todeta, että kunnanhallitus arvioi selitysten saamisen jälkeen jatkotoimenpiteet asiassa.

Muutettu päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. pyytää valtuutettu Ulla Ilvesluodolta kirjallisen selityksen menettelystään ja mahdollisesta osallisuudestaan salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen,
2. pyytää valtuutettu Petri Manniselta kirjallisen selityksen menettelystään ja mahdollisesta osallisuudestaan salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen,
3. pyytää valtuutettu Mikko Sarajärveltä kirjallisen selityksen menettelystään ja mahdollisesta osallisuudestaan salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen,
4. asettaa selitysten jättämisen määräajaksi 18.5.2026 klo 12.00. Selitykset toimitetaan määräaikaan mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo(a)ranua.fi sekä
5. todeta, että kunnanhallitus arvioi selitysten saamisen jälkeen jatkotoimenpiteet asiassa.

Kunnanhallitus päättää lisäksi, että valmistelutekstissä esitettyä salassapidon perutetta täydennetään siten, että salassapidon perusteena sovelletaan viranomaisien toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 § 1 momentin kohtia 17 ja 20.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että Mikko Sarajärvi ja Ulla Ilvesluoto poistuivat kokouksesta esteellisinä pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (hallintolaki 28.1 kohta 1). Tiina Torvinen toimi Mikko Sarajärven sijaan tässä asiakohdassa.

Merkitään, että Mikko Sarajärvi ja Ulla Ilvesluoto poistuivat kokouksesta klo 16:47.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Valtuutetut Ulla Ilvesluoto, Petri Manninen ja Mikko Sarajärvi ovat antaneet kirjallisen selityksen menettelystään ja mahdollisesta osallisuudestaan salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen.

Virkarikoksen ja virheellisen menettelyn arviointi ja toimenpiteisiin ryhtyminen on ensisijaisesti kunnanhallituksen tehtävä.

Luottamushenkilöiden tulee toiminnassaan noudattaa erityistä huolellisuutta käsitellessään kunnan toimintaan liittyviä tietoja, erityisesti silloin, kun tietojen käsittelyyn liittyy salassapitoa koskevia velvoitteita. Saatujen selitysten perusteella valtuutettujen menettely on ollut omiaan aiheuttamaan epäselvyyttä salassa pidettävien tietojen käsittelyn ja luovuttamisen asianmukaisuudesta.

Valtuutettujen antamien selitysten perusteella asiassa ei ole ilmennyt sellaista menettelyä, jonka perusteella heidän voitaisiin katsoa syyllistyneen ilmeiseen virkarikokseen.

Liitteinä valtuutettujen antamat selitykset, jotka sisältävät salassa pidettäviä tietoja (JulkL 24.1 § 17 ja 20 kohdat). Salassa pidettävät tiedot on peitetty.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, että:

- 1) valtuutettujen antamien selitysten perusteella asiassa ei ole ilmennyt sellaista menettelyä, jonka perusteella heidän voitaisiin katsoa syyllistyneen ilmeiseen virkarikokseen.
- 2) asiassa ei ole aihetta muihin toimenpiteisiin ja jättää asian sillensä.

Päätös

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi